Plan van Aanpak

Jeugd- en jongerenparticipatie

Naam opdrachtgever:	Cees Klaassen
Naam projectleider:	Guido van Beusekom
Projectleden:	Jolijn Kersbergen, Guido van Beusekom, Nick Weessies
Betrokken P.O.:	N.v.t.

gemeente harderwijk

Plan van Aanpak	**1**
Inleiding	**3**
Doelstelling	**3**
Vraagstelling	**4**
Data en methode	**4**
Eindproduct	**5**
Planning	**5**
Tijd en middelen	**6**
Bijlage 1) Motie	**7**

Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van 15 februari 2024 is er door de gemeenteraad Harderwijk een motie "Jeugd en jongeren het perspectief van de toekomst" aangenomen. Met de motie zet de gemeente Harderwijk een stap in het vergroten van jeugd- en jongerenparticipatie bij het gemeentebestuur. Met jongerenparticipatie bedoelen we dat jongeren betrokken worden en/of zelf initiatief nemen omtrent politieke- en maatschappelijke thema's. Deze motie onderstreept de noodzaak om jeugd en jongeren meer betrokken te maken bij onderwerpen die hun toekomst direct beïnvloeden, zoals wonen, onderwijs en duurzaamheid. Daarmee erkent de gemeente niet alleen de waarde van de meningen van jongere generaties, maar ook de cruciale rol die zij spelen in de vormgeving van een duurzame en inclusieve toekomst.

Het Plan van aanpak richt zich op het ontwikkelen van gestructureerde en passende adviezen voor jeugd- en jongerenparticipatie binnen de gemeente Harderwijk. Voorafgaand aan deze adviezen zal een uitgebreide analyse worden uitgevoerd naar de huidige methoden voor jeugd- en jongerenparticipatie in Harderwijk, de ervaring en wens van de jeugd en jongeren zelf en 'best-practices' uit andere gemeenten. Op basis van deze inzichten zal een voorstel worden ontwikkeld hoe jeugd- en jongerenparticipatie binnen Harderwijk structureel kan worden geïntegreerd, waardoor de stem van de jongere generaties bijdraagt in de ontwikkeling van de gemeente.

Doelgroep
De doelgroep van dit onderzoek zijn jongeren van 13 tot circa 25 jaar. Vanaf het voortgezet onderwijs tot en met voormalig scholieren die hun studie hebben afgerond of al een (vaste) baan hebben.

Doelstelling

Het hoofddoel van dit onderzoeks- en adviesproject is het verkrijgen van inzicht in methoden om de jeugd- en jongerenparticipatie binnen gemeente Harderwijk te vergroten. Op basis van deze inzichten zal een advies worden opgesteld omtrent de mogelijkheden en voordelen van het betrekken van jongeren bij politiek & maatschappelijke onderwerpen in Harderwijk.

Vraagstelling

Met het onderzoek zullen de volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. *Welke factoren, zoals geïdentificeerd in de bestaande literatuur, hebben invloed op de politieke en maatschappelijke betrokkenheid van jeugd en jongeren?*
2. *Welke best practices van jeugd- en jongerenparticipatie kunnen geïdentificeerd worden in andere gemeenten?*
    a. *Wat zijn de kenmerkende succesfactoren van deze voorbeeldpraktijken?*
    b. *Op welke manier zijn deze best practices toepasbaar in Harderwijk?*
    c. *In hoeverre speelt leeftijd nog een rol met betrekking het betrekken van jongeren bij politieke en maatschappelijke thema's?*
3. *Op welke manieren kunnen jeugd- en jongerenparticipatie binnen Harderwijk duurzaam bijdragen aan de ontwikkeling van de gemeente?*

De onderzoeksvragen vormen een logische reeks die begint bij het opdoen van kennis over de maatschappelijke betrokkenheid en jeugd- en jongerenparticipatie, het beoordelen van de effectiviteit van wat er al is en welke succesvolle initiatieven andere gemeenten hebben, en uiteindelijk het opzetten van duurzaam plan voor toekomstige betrokkenheid van jeugd- en jongeren.

Data en methode

Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen zal een combinatie van literatuuronderzoek en kwalitatief onderzoek worden toegepast.

Het beantwoorden van de eerste onderzoeksvraag: "*Welke factoren, zoals geïdentificeerd in de bestaande literatuur, hebben invloed op de politieke en maatschappelijke betrokkenheid van jeugd en jongeren?".* Zal worden beantwoord aan de hand van literatuuronderzoek. Daarnaast zal er aandacht zijn voor huidige initiatieven in Harderwijk rondom jeugd- en jongerenparticipatie en in hoeverre deze aansluiten bij de verwachtingen van de betrokkenen.

De tweede hoofdvraag richt zich op het identificeren van succesvolle methoden voor de participatie van jeugd en jongeren in gemeenten die overeenkomsten vertonen met Harderwijk. Dit omvat de subvragen: "Wat zijn de kenmerkende succesfactoren van deze voorbeeldpraktijken?" en "Hoe kunnen deze succesvolle praktijkvoorbeelden worden toegepast binnen de specifieke context van Harderwijk?"

Voor de beantwoording van deze vraag zullen er interviews plaatsvinden met verschillende doelgroepen:

1. Jongeren die een succesvol participatietraject volgen bij andere gemeenten
2. Medewerkers van andere gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de organisatie en de inrichting van succesvolle trajecten waarbij jongeren actief betrokken zijn
3. Deskundigen vanuit instituten gespecialiseerd in jeugd- en jongerenparticipatie

De laatste onderzoeksvraag: *Op welke manieren kunnen jeugd- en jongerenparticipatie binnen Harderwijk structureel worden geïntegreerd in het beleidsvormingsproces, zodat de stem van jongeren duurzaam bijdraagt aan de ontwikkeling van de gemeente?* vormt de basis voor het advies. Alle inzichten uit de beantwoording van de eerdere onderzoeksvragen komen samen met een concreet advies voor de gemeenten Harderwijk. Hierbij wordt ook gekeken naar de (gewenste) rol van gemeenteraad en griffie.

Betrekken jongeren en raadsleden

Het nadrukkelijke streven is om dit onderzoek met jongeren te doen, het zwaartepunt ligt dan ook in het gesprek voeren met de jongeren zelf. We zullen aansluiten bij bijeenkomsten van jongeren en ook in onze gemeente zelf jongeren spreken die meedoen of meegedaan hebben aan een jongeren participatietraject. Verder willen we ook (vooral jonge) raadsleden uit onze eigen gemeente betrekken bij interviews of op een andere manier. Op deze manier geven we ook uitvoering aan besluitpunt 3 van de motie “Jeugd en jongeren, het perspectief van de toekomst”.

Eindproduct

Het eindproduct zal bestaan uit twee delen: 1) Een onderzoeksrapport waarin antwoord is gegeven op de geformuleerde onderzoeksvragen. 2) Concrete beleidsadviezen over jongerenparticipatie in de gemeente Harderwijk. De adviezen komen voort uit de beantwoording van onderzoeksvraag 3.

Planning

Fase 1: Voorbereiding en literatuuronderzoek (mei)

Mei: Plan van aanpak afstemmen met opdrachtgever en wethouder. Definitieve plan vaststellen.

Start met het opstellen van de inleiding, theoretisch kader en literatuuronderzoek voor de beantwoording van de eerste onderzoeksvraag.

Fase 2: Dataverzameling en structureren kwalitatieve data (Duur: juni en juli)

Juni: Ontwikkel de vragenlijst/focusgroep voor de jongeren die een participatietraject hebben gevolgd. Contact leggen en afspraken maken met andere gemeenten met succesvolle jeugd- en jongerenparticipatie initiatieven (Ermelo, Ede, Nunspeet en Apeldoorn en een RS4gemeente).

Tweede helft juni en juli: Verwerken van antwoorden op vragenlijst van jongeren, Interviews afnemen bij andere gemeenten en het verwerken van de interviews.

Fase 3: Verdere ontwikkeling onderzoeksrapport (Duur: augustus en september)

Augustus en september: Beantwoording van onderzoeksvraag 2 en 3 op basis van de verzamelde data.

Optioneel: tussentijdse informatiebrief voor gemeenteraad.

Fase 4: Feedback en aanpassing (Duur: oktober)

Oktober: Voorleggen conceptversie voor feedback en het verwerken van de feedback.

Fase 5: Afronding en informeren over onderzoeksrapport College en Raad (Duur: november en december)

November en december: Laatste hand aan het onderzoeksrapport en informeren Raad.

Tijd en middelen

Tijd:

- **Onderzoek**:
  De projectperiode bestaat uit ongeveer 25 weken. Over de gehele periode kan gerekend worden op 100 uur vanuit team Onderzoek. Dit komt neer op gemiddeld 4 uur per week over de gehele projectperiode. De kosten hiervan zijn rond de € 6.000.

- **Projectleider**:
  Voor de projectleider geldt dat tot en met juli vanuit de huidige uren onderzoek kan worden gedaan. Vanaf augustus tot en met december is 4 uur extra nodig uit de formatie samenleving. Dit kost ongeveer € 5.500.

Middelen:

- Opnameapparatuur voor interviews (optioneel)

- Transcriptiesoftware (optioneel)
- Reisbudget voor afname interviews op locatie

Middelen worden alleen aangeschaft als het primair voor dit onderzoek gebruikt wordt. Totale budget voor deze kosten wordt geschat op maximaal € 2.000.

Totale kosten zijn dan € 13.500 en dat is ruim binnen de ruimte (€ 25.000) die is gegeven in de motie “Jeugd en jongeren, het perspectief van de toekomst”, besluitpunt 2.

gemeente harderwijk

Bijlage 1) Motie

V 27
T O Aangenomen
15-02-2024

II

MOTIE

"Jeugd en jongeren, het perspectief van de toekomst"

De gemeenteraad van Harderwijk, bijeen in de raadsvergadering van 15 februari 2024, voor de behandeling van agendapunt 20 met als onderwerp Moties vreemd aan de orde.

Constaterende dat:

- Ervaring leert dat jeugd en jongeren minder betrokkenheid hebben bij politieke onderwerpen. Terwijl er de nodige vraagstukken zijn met betrekking tot wonen, onderwijs en duurzaamheid die vanuit het oogpunt van de jeugd/jongeren gezien moeten worden door de politiek.
- In steeds meer gemeenten jeugd en jongeren worden betrokken in het participatieproces. Goede voorbeelden daarvan zijn er in de gemeenten Ermelo, Apeldoorn en Ede (jongerenraad).
- De installatie van het kindercollege een succes is binnen onze gemeente en nu de vraag speelt om dit breder te trekken vanuit de samenleving. Dit succes is mede dankzij te danken aan de professionele begeleiding van ambtenaren.
- Recentelijk in dagblad Trouw een artikel stond over het Kinderregeerakkoord. Waarbij de conclusie duidelijk is: dat er ruimte moet komen om voor kinder/jeugd en jongerenparticipatie. Zowel landelijk, provinciaal als op gemeentelijk niveau.

Overwegende dat:

- Er behoefte is binnen de gemeente om jeugd en jongeren meer ruimte en inspraak te geven op politieke en overige onderwerpen die jongeren aangaan.
- Vanuit de gemeente en de gemeenteraad er ook behoefte is om de jeugd en jongeren als klankbord te hebben voor te nemen ontwikkelingen binnen de gemeente.
- Jeugd en jongeren door participatie meer betrokkenheid en kennis krijgen van hun rechten, plichten en verwachtingen binnen democratie en burgerschap. Waaronder de ontwikkelingen binnen de Rechten van het Kind, in een zo breed mogelijk aanbod (o.a. vanuit het primair onderwijs een doorgaande lijn wordt gelegd naar het voortgezet onderwijs).
- Door goede begeleiding te geven vanuit het ambtelijke systeem het succes voor een succesvolle jeugd- en jongerenparticipatie binnen onze gemeente groter is.

Verzoekt het college:

1. Om een format te ontwikkelen om jeugd en jongerenparticipatie binnen onze gemeente passend en succesvol te laten zijn.
2. Hier een incidenteel bedrag van € 25.000,00 beschikbaar te stellen (bestaande uit personele kosten voor onderzoek en inventarisatie) en deze te dekken uit de algemene reserve.
3. De raad te betrekken bij de ontwikkeling van dit format en uiterlijk voor 2025 de raad te informeren welk format het beste past bij de gemeente Harderwijk.

En gaat door met het betrekken van jeugd en jongeren bij vraagstukken die hen bezighouden.

CDA	Harderwijk Anders	Groen Links	Gemeentebelang
Adriaan Bruinink	Sandra Timmer	Wietske Hollanders	Mark de Lange

SGP	PVDA
Jan van Panhuis	Wilco Bos